

Internationale betrekkingen

MADRID, 29 APRIL 2010

HET SPAANSE VOORZITTERSCHAP VAN DE EUROPESE UNIE

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE VOORZITTERS VAN DE COMMISSIES BEVOEGD VOOR
GELIJKHEID VAN DE NATIONALE PARLEMENTEN VAN DE LIDSTATEN VAN DE EUROPESE UNIE EN
VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GENDERGELIJKHEID VAN HET EUROPEES
PARLEMENT

Uiteenzettingen van:

- Mevrouw Bibiana Aído, minister van Gelijkheid van Spanje;
- De heer Miguel Lorente, Spaans regeringsafgevaardigde “Gender en Geweld” en voorzitter van het *State Observatory*;
- Mevrouw Inmaculada Montalbán, lid van de *Consejo General del Poder Judicial* en voorzitter van het *Observatory on violence Against Women* (Waarnemingscentrum voor huiselijk geweld en gendergerelateerd geweld);
- Mevrouw Ana María Pérez des Campo, voorzitter van de *Federation of Separated and Divorced women* (Verbond van gescheiden vrouwen).

Het Spaanse voorzitterschap van de Europese Unie heeft de bestrijding van geweld tegen vrouwen tot een van zijn prioriteiten gemaakt. Om dit te bereiken, stelt het Spaanse voorzitterschap de volgende kernmaatregelen voor:

- een initiatief voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees beschermingsbevel¹;
- de oprichting van een *European Observatory on violence Against Women* (Europees waarnemingscentrum voor geweld tegen vrouwen).

Het Europees beschermingsbevel is geen harmonisatie-instrument, maar een mechanisme dat gebaseerd is op wederzijdse erkenning. Zijn doel is niet eenvormigheid te scheppen in de beschermingsmaatregelen die door de wetgevende macht van elke lidstaat in de toekomst genomen kunnen worden, maar het beoogt wel de bestaande grenzen te slechten wat slachtofferbescherming betreft. Alhoewel het beschermingsbevel alle slachtoffers van criminaliteit beoogt, zal het grote gevolgen hebben voor de gendergerelateerde misdrijven aangezien meer dan 100 000 in de EU verblijvende vrouwen diverse soorten beschermingsmaatregelen genieten.

¹ Tijdens haar vergadering van 17 maart 2010 heeft de commissie voor de Justitie van de Kamer van volksvertegenwoordigers over dit initiatief een subsidiariteitsadvies gegeven (DOC 52 2544/001)

Het Europees beschermingsbevel is bedoeld om, door middel van enkele eenvoudige uitvoeringsmaatregelen in de lidstaten, bescherming te verlenen aan slachtoffers die zich naar een andere lidstaat begeven door te voorkomen dat tegen hen een nieuw misdrijf wordt gepleegd door de dader of de persoon die het gevaar vormt. De slachtoffers genieten overal een niveau van bescherming dat gelijk op de bescherming die wordt verleend door de staat welk justitiële autoriteit de initiële maatregel heeft genomen en die gelijkwaardig is aan de bescherming die aan andere slachtoffers in de tenuitvoerleggingsstaat wordt geboden.²

Naar aanleiding van de Internationale Vrouwendag heeft de Raad van de Europese Unie op 8 maart 2010 onder het huidige voorzitterschap van Spanje in zijn conclusies³ opgeroepen tot de invoering van een gratis noodnummer voor de gehele Europese Unie dat kan gebruikt worden door vrouwen die het slachtoffer zijn geworden van mishandeling. In Spanje is reeds een gratis noodnummer in voege.

Voorts werd vastgesteld dat alhoewel voor de bestrijding van geweld tegen vrouwen in de EU een grondige kennis van de kwestie vereist is, er geen vergelijkbare gegevens op nationaal en op EU-niveau beschikbaar zijn. Dit terwijl in Europa naar schatting één op vijf vrouwen het slachtoffer van op gender gebaseerd geweld is.

Met het oog op het verzamelen en uitwisselen van betrouwbare informatie om de werkelijke omvang van deze problematiek te kunnen peilen, wordt daarom voorgesteld om in navolging van het Spaanse voorbeeld (zie *infra*) een *European Observatory on violence Against Women* (Europees waarnemingscentrum voor geweld tegen vrouwen) op te richten.⁴

Spanje kan immers bogen op enige ervaring terzake. In Spanje werd reeds op 26 september 2002 een *Observatory against Domestic and Gender Violence* (Waarnemingscentrum voor huiselijk en gendergerelateerd geweld) opgericht.

Een van de belangrijkste problemen waarmee de oprichting gepaard is gegaan, was de vastlegging van een referentiekader. Het is immers niet altijd eenduidig wat verstaan dient te worden onder partner-, huiselijk en gendergerelateerd geweld.

Het waarnemingscentrum heeft als taak om onder meer de volgende gegevens te analyseren:

- de statistische berichten van de rechtbanken bevoegd voor huiselijke geweld (aantal ingediende klachten, de nationaliteit van de betrokkenen, de aard van toegebrachte geweldplegingen, het soort geweld, het aantal vrijspraken, het aantal veroordelingen, het aantal beschermingsmaatregelen, en andere)
- relevante gegevens die verstrekt worden door de controledienst van de rechtbanken (dit kan leiden tot een vraag voor een landelijke reorganisatie van de rechtbanken of voor meer rechtbanken);
- de bij de politie ingediende klachten betreffende huiselijk en gendergerelateerd geweld.

² Initiatief voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees beschermingsbevel – Toelichting. (interinstitutioneel dossier 2010/0802 (COD))

³ *Conclusies van de Raad met betrekking tot het uitroeien van geweld tegen vrouwen in de Europese Unie*, 3.000ste zitting van de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid, Brussel, 8 maart 2010

“Art. 46. Een Europese strategie uitwerken teneinde geweld tegen vrouwen te voorkomen en te bestrijden, door een algemeen kader van gemeenschappelijke beginselen en geschikte instrumenten vast te leggen, rekening houdend met de volgende prioriteiten:

De huidige omvang van het probleem van het geweld tegen vrouwen en de uitingen daarvan op het Europese niveau onderzoeken.”

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/fr/lisa/113227.pdf

⁴ « Bestrijding van geweld tegen vrouwen »;

<http://www.consilium.europa.eu/showFocus.aspx?id=1&focusid=450&lang=nl>

Uit analyses is gebleken dat 7 op de 10 slachtoffers van huiselijk en gendergerelateerd geweld geen klacht indienen tegen hun agressor.

Voorts is gebleken dat in 2009 van de 55 Spaanse vrouwen die vermoord werden door hun ex-partner slechts 17 eerder een klacht hadden ingediend. Acht vrouwen die genoten van de door de Staat geboden bescherming, hebben toch nog de dood gevonden door de hand van hun ex-partner. Het is de taak van het waarnemingscentrum om na te gaan wat hier fout is gelopen.

Het waarnemingscentrum doet op basis van zijn bevindingen beleidsaanbevelingen inzake de bestrijding van huiselijk en gendergerelateerd geweld.

Spanje wenst de opgedane ervaringen ter beschikking te stellen voor de uitbouw van een *European Observatory on violence Against Women*.

Christine De Backer
Commissiesecretariaat
10 mei 2010